המתכון להשתנות – פרשת השבוע שופטים

מאת: יוסי כץ
אוגוסט 13, 2023

המתכון להשתנות ולהרים את עצמנו מעלה נמצא בהישג ידינו! אז קדימה, תרימו ידיים ותתחילו לעוף!…

בפרשת השבוע, בין הציוויים של הקב"ה שלא לעסוק בכישוף והגדת עתידות, אומר הבורא: "תמים תהיה לפני ה' אלוקיך", ורש"י מסביר – שצריכים ללכת לפני ה' בתמימות. כלומר שהעיניים יהיו צופות רק אל השם בלי לנסות לחקור מה יהיה בעתיד, אלא לקבל בתמימות את מה שהקב"ה מביא עליך, ואז מסיים רש"י בבשורה הנפלאה: "ואז תהיה עמו ולחלקו".

בתקופה זו, בה אנו כבר סופרים את הימים האחרונים עד ראש השנה, אנו מרוכזים ברצון להיות בחלקו של הקב"ה בשנה החדשה, לזכות לשנה של בריאות, פרנסה ונחת. אנו מתאמצים ומקווים לתקן את דרכינו ולשפר את מעשינו, אבל פעמים רבות כל התהליך הזה גורם לנו ללחץ

ומתח. הדרישה לשלמות תופסת אותנו כל כך , עד שאנו מרגישים שכל החיים שלנו הם "פספוס" אחד גדול . אנחנו רוצים שהשנה החדשה תהיה שונה , רוצים שינוי לטובה בכל תחומי החיים – אבל מה אנחנו באמת יכולים לעשות כדי שזה יקרה ?

אנחנו מקווים ומצפים בכל יום לגאולה השלמה . מה ההבדל בין הגאולה הזו המוכנה "השלמה" לבין הגאולה שנגאלנו ממצרים ? כאשר נגאלנו ממצרים הגענו לגבהים רוחניים אדירים שהובילו , בסופו של דבר , לקבלת התורה . אבל מיד אחר כך נסוגנו לאחור והפנינו עורף למה שכתוב בתורה , מהיכן נקבל אחרי דבר כזה את הכוח לשוב אל השם ? וגם אם נחליט שאנחנו מרימים את עצמנו וחוזרים לדרך הטובה , חז"ל לימדונו אותנו שכל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו , אם כך עכשיו , לאחר מתן תורה כאשר עלינו במדרגה , יש לנו התנגדות גדולה יותר מצד היצר הרע!

ההבדל בין אלו שמצליחים להחזיק מעמד ולחזור בתשובה שלמה לבין אלו שנופלים הוא – ההבדל בין גאולת מצרים לגאולה השלמה העתידה לבוא . כנגד חמישה ספרים בתורה (חמישה חומשי תורה), כתב דוד המלך , שמצאצאיו יבוא המשיח , חמישה ספרי תהילים שהם מקבילים לחמישה חומשי התורה . רבי נחמן מברסלב גילה לנו שהמשיח יצליח לכבוש את כל העולם כולו בעזרת הנשק הכי עוצמתי : תפילה . הגאולה הראשונה ממצרים הייתה גאולה של תורה , ואילו הגאולה הסופית והשלמה של דוד משיח תהיה גאולה של תפילה .

את העולם כולו אומר רבי נחמן , אפשר לכבוש בלי שום יירייה אחת ! עם מה כן , אתם שואלים ? עם התפילה – הכוח האדיר הטמון בכל אחד מאיתנו לחולל את השינויים הכי נפלאים בחיינו . זה המתכון לשינויים !…

את הקץ ה" אפשר למצוא בכל מקום ובכל מצב . אנחנו לא צריכים להפוך למושלמים או לחכות לתנאים מושלמים כדי להתחיל לעשות תשובה . תשובה פירושה , להסתכל אל תוך עצמנו ולגלות שהקץ ה" נמצא איתנו כאן ועכשיו . אפילו אם אנחנו מרגישים שאיבדנו כל שייכות לתורה , על ידי דיבורי תפילה ותחנונים אנחנו יכולים להושיט יד ולהתחבר מחדש עם אלוקים . דווקא הרגשת הריחוק היא זו שמסוגלת לייצר את התפילות המתוקות ביותר שישנן , שיקשרו אותנו בחזרה לכל אותם חלקים של התורה שחשבנו שכבר לא שייכים לנו .

על זה אמר דוד המלך, “תַּחַת אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי – וַאֲנִי תְפִלָּה” (תהלים קט). ככל שדוד התחזק והתעורר יותר להתקרב לבורא כך הוא התעלה, וכנגד זה היצר הרע התגבר ורדף אותו יותר. אבל בגלל שדוד הוא התגלמות התפילה, הוא הצליח להפוך את כל מלחמותיו לחמישה ספרי תהילים. תהילותיו של דוד המלך הם הגילוי לכך שזה לא משנה עד כמה רודפים ומונעים אותך, על ידי אמונה פשוטה ותפילה נוכל תמיד למצוא את השם ואת התקווה הטובה. על ידי הקשר המיוחד והאישי כל כך נוכל, בסופו של דבר, לשוב אל השם ולחדש בחום חיים של תורה ומצוות.

זה המתכון לחיים של פשטות ואמונה. על מנת להצליח לעשות תשובה, לא צריך לעשות מהפכות גדולות. אנחנו לא צריכים להכניס עצמנו למתח מהמחשבה שלעשות תשובה זה אומר שהחיים שלנו צריכים להשתנות מקצה אל קצה. אלא, עלינו ללמוד לחפש את השם בחיים שלנו כמו שהם עכשיו, ולדבר איתו על החיים שלנו ולבקש ללמוד איך לקשר אותם אליו עם תקווה חזקה לשיפור המעשים. על ידי ההתקשרות שלנו אל בורא העולם ישירות, שום דבר לא יוכל לעמוד בדרכנו ונצליח להתרומם מעל חיי היומיום השוחקים, ולחיות חיים של משמעות ושמחה. אמן!

(מבוסס על דברי רבי נתן מברסלב, ליקוטי הלכות, הלכות הונאה, ג).